

APSTIPRINĀTS
Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes
2013. gada 8. novembra sēdē

Ar grozījumiem, kas apstiprināti
Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes
2017. gada 12. maija sēdē
un
2017. gada 15. decembra sēdē

METODISKIE NORĀDĪJUMI „Noteikumi par faktu fiksēšanu”

I. Vispārīgie noteikumi

1. Faktu fiksēšana ir ar cilvēka maņu orgāniem uztveramu vai ar cilvēka maņu orgāniem uztveramu un ar speciāliem tehniskajiem līdzekļiem vai mērierīcēm nosakāmu konkrētu lietu, parādību, stāvokļu vai darbību formulēšana vārdos, kas tiek ierakstīti aktā par fakta fiksēšanu (turpmāk – akts). Fakta fiksēšana ietver sevī šādu darbību kopumu: nokļūšana no zvērināta tiesu izpildītāja prakses vietas līdz fakta fiksēšanas vietai un atpakaļ, fakta fiksēšanas veikšana un akta sagatavošana.
2. Zvērināts tiesu izpildītājs atturas no fakta fiksēšanas savās interesēs vai pēc tādas personas lūguma, kas ir viņa laulātais, bijušais laulātais, viņa vai viņa laulātā radnieks taisnā līnijā visās pakāpēs, sānu līnijā — līdz ceturtajai pakāpei un svainībā — līdz trešajai pakāpei, kā arī zvērināta tiesu izpildītāja vai viņa laulātā aizbildnībā vai aizgādnībā esošas personas vai zvērināta tiesu izpildītāja vai viņa laulātā adoptētāji vai adoptētie, kā arī tad, ja pastāv citi apstākļi, kuru ietekmē zvērināts tiesu izpildītājs pamatoti nevar saglabāt objektivitāti un neitralitāti.

II. Iesniegums par fakta fiksēšanu un darbības pēc tā saņemšanas

3. Zvērināts tiesu izpildītājs veic fakta fiksēšanu, pamatojoties uz personas rakstveida iesniegumu. Ja persona pie zvērināta tiesu izpildītāja vērsusies ar mutisku lūgumu veikt fakta fiksēšanu, zvērināts tiesu izpildītājs šo lūgumu noformē rakstiski un lūdz iesniedzējam to parakstīt. Iesniegumā norāda, kādu faktu iesniedzējs lūdz fiksēt, kādam mērķim fakta fiksēšana nepieciešama, formu, kādā nofiksētais fakts aktā jāatspoguļo - digitālā vai rakstveida formā, kā arī veidu, kādā izsniedzams akts – papīra formā vai elektroniski. Ja iesniedzējs lūdz izsniegt aktu elektroniski, nosūtot to uz elektronisko pasta adresi, iesniegumā norāda arī elektronisko pasta adresi, uz kuru sūtāms akts.
4. Ja iesniegumā par fakta fiksēšanu iesniedzējs uz sava rēķina lūdz zvērinātu tiesu izpildītāju informēt par paredzamo fakta fiksēšanu noteiktas personas, zvērināts tiesu izpildītājs šo lūgumu izpilda.

5. Ja fiksējamais fakts vai fiksēšanas mērķis nav saprotams vai nav pietiekami konkretizēts, kā arī, ja zvērinātam tiesu izpildītājam par fiksējamā fakta vai tā fiksēšanas mērķa tiesiskumu rodas pamatotas šaubas, zvērināts tiesu izpildītājs pieprasa iesniedzējam papildus informāciju. Ja iesniedzēja sniegtā papildus informācija nenovērš fiksējamā fakta vai tā fiksēšanas mērķa neskaidrību vai ja iesniedzējs zvērināta tiesu izpildītāja noteiktajā termiņā nesniedz prasīto informāciju, zvērināts tiesu izpildītājs rakstveidā atsaka iesniedzējam konkrētā fakta fiksēšanu.
6. Ja zvērināts tiesu izpildītājs uzskata, ka mērķi, kādam ieinteresētā persona lūgusi fiksēt konkrēto faktu, var vienkāršāk, ātrāk vai kvalitatīvāk sasniegt ar citiem līdzekļiem, piemēram, speciālistu pieaicināšanu, tiesu izpildītājs informē personu par šiem alternatīvajiem līdzekļiem. Ja arī pēc tam ieinteresētā persona uzstāj uz fakta fiksēšanu, zvērināts tiesu izpildītājs savu iespēju robežās fiksē konkrēto faktu.
7. Zvērināts tiesu izpildītājs var mutiski atteikt fakta fiksēšanu, ja, ierodoties iesniegumā norādītajā vietā, viņš konstatē, ka fakta fiksēšanas apstākļi neatbilst iesniegumā norādītajiem un tā rezultātā zvērinātam tiesu izpildītājam rodas pamatotas šaubas par fiksējamā fakta vai fiksēšanas mērķa tiesiskumu. Zvērināts tiesu izpildītājs piecu dienu laikā pēc minēto apstākļu konstatēšanas sagatavo iesniedzējam rakstveida atteikumu fiksēt faktu.
8. Ja ar cilvēka maņu orgānu uztverto vai ja ar cilvēka maņu orgānu uztverto un tiesu izpildītājam pieejamo mērierīču rādījumiem nepietiek, lai fiksētu konkrēto faktu, tiesu izpildītājs atsaka šī fakta fiksēšanu.

III. Akta sastādīšana

9. Zvērinātam tiesu izpildītājam, fiksējot faktu, nav vairāk tiesību kā personai, kas lūgusi šī fakta fiksēšanu, ciktāl Tiesu izpildītāju likums neparedz savādāk.
10. Zvērināts tiesu izpildītājs aktā norāda tās personas, kuras uzskata par nepieciešamām fiksējamā fakta atspoguļošanai, un personām, kurām uzskata to par nepieciešamu, norāda arī vārdu, uzvārdu, personas kodu un pārstāvja pilnvaras, ja tos izdevies noskaidrot.
11. Zvērināts tiesu izpildītājs aktu var sagatavot fakta fiksēšanas vietā vai prakses vietā.
12. Aktam piemērojami visi Tiesu izpildītāju likuma 155. panta pirmās līdz sestās daļas noteikumi, ciktāl šajos metodiskajos norādījumos nav noteikts citādi. Visi akta pielikumi pēc to noformēšanas kļūst par akta neatņemamu sastāvdaļu.
13. Zvērināts tiesu izpildītājs fiksējamo faktu atspoguļo aktā rakstveida vai digitālā formā atbilstoši iesniedzēja iesniegumā izteiktajam lūgumam vai atbilstoši savam ieskatam par to, kura forma konkrētā fakta atspoguļošanai ir vispiemērotākā. Kārtību, kādā

sagatavojams akts, kurā fiksējamais fakts tiek atspoguļots digitālā formā, noteic metodisko norādījumu 16.punkts. Izvēloties fakta fiksēšanas formu, zvērināts tiesu izpildītājs izvērtē, vai konkrētā forma vislabāk atspoguļos fiksējamo faktu.

13.¹ Aktā norāda fakta fiksēšanas vietu, bet nenorāda akta sagatavošanas vietas adresi.

14. Papildus šo norādījumu 12.punktā minētajam aktā norāda:

14.1. iesniedzēja vārdu, uzvārdu un personas kodu, ja iesniedzējs ir fiziska persona, vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi, kā arī pilnvarotās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu, ja iesniedzējs ir juridiska persona;

14.2. iesniedzēja norādīto elektronisko pasta adresi, ja aktu lūgts nosūtīt elektroniskā pasta ziņojumā kā pievienotu datni;

14.3. iesniegumā par fakta fiksēšanu izteikto lūgumu un fakta fiksēšanas mērķi;

14.4. fakta fiksēšanas veikšanas sākuma un beigu laiku;

14.5. tulka vai speciālista, kurš piedalījies fakta fiksēšanā, vārdu, uzvārdu, personas kodu un, ja tāda ir, arī prakses vietu (ja attiecināms);

14.6. fakta fiksēšanā izmantotos tehniskos palīglīdzekļus vai mērierīces (ja attiecināms).

15. Aktu paraksta zvērināts tiesu izpildītājs.

16. Ja iesniedzējs lūdzis fiksējamo faktu atspoguļot digitālā formā, zvērināts tiesu izpildītājs fiksē faktu audioierakstā vai videoierakstā. Digitālā formā atspoguļots fakts netiek rakstveidā aprakstīts aktā, bet attiecīgais audioieraksta vai videoieraksta eksemplārs tiek saglabāts datu nesējā vai elektroniskā vidē, parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un pievienots aktam kā akta pielikums.

17. Ja iesniedzējs lūdzis fiksējamo faktu atspoguļot rakstveida formā, zvērināts tiesu izpildītājs fakta fiksēšanas laikā fiksēto rakstveidā atspoguļo aktā. Zvērināts tiesu izpildītājs formulē vārdos un ieraksta aktā tikai to, ko redz, dzird vai kā savādāk uztver vai ko nolasa no mērierīču rādītājiem konkrētajā fakta fiksēšanas vietā un brīdī. Zvērinātam tiesu izpildītājam nav atļauts paša redzēto, dzirdēto vai kā citādi uztverto aizstāt ar secinājumiem, slēdzieniem vai pieļāvumiem par fiksējamo faktu.

18. Fiksējamus faktus, kas tiek atspoguļoti aktā rakstveida formā, zvērināts tiesu izpildītājs fakta fiksēšanas laikā var ierakstīt audioierakstā vai videoierakstā, kā arī veikt to fotouzņēmumus. Šajā gadījumā veiktie ieraksti vai fotouzņēmumi neaizstāj šo metodisko norādījumu 17. punktā minēto prasību fiksējamo faktu atspoguļot aktā rakstveida formā. Izņēmuma gadījumos, piemēram, fiksējot elektroniskā vidē esošu faktu, zvērināts tiesu izpildītājs var aktā par fakta fiksēšanu neatspoguļot rakstveidā to, kas redzams aktam pievienotajos ekrāndrukāšanas (Print Screen) vai foto attēlos.

19. Šo norādījumu 18. punktā minētā kārtībā veiktos videoierakstus vai audioierakstus vai foto uzņēmumus zvērināts tiesu izpildītājs pēc saviem ieskatiem var pievienot aktam kā akta pielikumu. Ja videoieraksta vai audioieraksta eksemplāru vai foto uzņēmumus

zvērīnāts tiesu izpildītājs nepievieno aktam kā akta pielikumu, tie tiek glabāti zvērīnāta tiesu izpildītāja prakses vietā un attiecīgā ieraksta eksemplārs vai foto uzņēmumu kopijas tiek izsniegtas iesniedzējam tikai, pamatojoties uz viņa izteiktu lūgumu.

20. Zvērīnāts tiesu izpildītājs pēc savas iniciatīvas vai iesniedzēja lūguma var izlabot aktā pārrakstīšanās kļūdas, pieņemot par to atsevišķu lēmumu. Par pieņemto lēmumu zvērīnāts tiesu izpildītājs paziņo iesniedzējam. Veikt labojumus, kas maina akta saturu, vai akta papildinājumus nav atļauts.

IV. Akta izsniegšana un fakta fiksēšanas konfidencialitāte

21. Zvērīnāts tiesu izpildītājs akta oriģinālu ar tam pielikumā esošajiem pielikumiem glabā zvērīnāta tiesu izpildītāja prakses vietā. Ja akts sagatavots papīra formā, zvērīnāts tiesu izpildītājs izsniedz iesniedzējam apliecinātu akta norakstu vai kopiju. Ja akts sagatavots elektroniski un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, zvērīnāts tiesu izpildītājs izsniedz datu nesējā saglabātu ar elektronisko parakstu parakstītu aktu vai arī elektroniski parakstītu aktu nosūta elektroniskā pasta ziņojumā uz iesniedzēja norādīto elektronisko pasta adresi.
22. Attiecībā uz aktiem un citiem ar faktu fiksēšanu saistītajiem dokumentiem piemērojami Tiesu izpildītāju likuma 52. panta noteikumi.

V. Amata atlīdzība un nepieciešamie izdevumi

23. Zvērīnāts tiesu izpildītājs, saņemot iesniegumu par fakta fiksēšanu, informē iesniedzēju, ka iesniedzējam būs jāsedz amata atlīdzība un nepieciešamie izdevumi neatkarīgi no fakta fiksēšanas rezultāta. Zvērīnāts tiesu izpildītājs var lūgt iesniedzēju iemaksāt amata atlīdzību un nepieciešamos izdevumus zvērīnāta tiesu izpildītāja saimnieciskās darbības kontā. Ja iesniedzējs atsakās iemaksāt amata atlīdzību un nepieciešamos izdevumus zvērīnāta tiesu izpildītāja saimnieciskās darbības kontā, zvērīnāts tiesu izpildītājs ir tiesīgs atteikties no iesnieguma pieņemšanas izpildei, sagatavojot par to rakstveida atteikumu.

Pārejas noteikumi

24. Ar šo norādījumu spēkā stāšanos spēku zaudē Latvijas Zvērīnātu tiesu izpildītāju padomes 2007. gada 13. jūlija sēdē apstiprinātie metodiskie norādījumi „Par fakta fiksēšanu”.
 25. 2017. gada 12. maija sēdē apstiprinātie grozījumi stājas spēkā 2017. gada 1. jūnijā.
 26. 2017. gada 15. decembra sēdē apstiprinātie grozījumi stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī.
- Norādījumi stājas spēkā 2013. gada 1. decembrī.